2.3 Νομικό πλαίσιο για την ίδρυση κοινωνικών επιχειρήσεων/συνεταιρισμών

2.3.3 Ο συνεταιρισμός

Ενότητα 2 Επιχειρήσεις και συνεταιρισμοί στην κυκλική οικονομία
Οκτώβριος/2021

Η διάλεξη εξετάζει τα ακόλουθα θέματα:

- Τι είναι συνεταιρισμός;
- Τι είδους επιχειρήσεις είναι οι συνεταιρισμοί;
- Κύριες διαφορές μεταξύ εμπορικών εταιρειών και συνεταιρισμών
- Τι σημαίνει συμμετοχή;

01

Τι είναι συνεταιρισμός;

Οι συνεταιρισμοί είναι εταιρείες που δημιουργούνται από άτομα που αποφασίζουν να συνεργαστούν μεταξύ τους για την άσκηση μιας δραστηριότητας. Οι εταίροι ή/και οι εργαζόμενοι είναι οι ιδιοκτήτες του οργανισμού και είναι επίσης οι διαχειριστές του.

Ο συνεταιρισμός βασίζεται στην αρχή της αλληλοβοήθειας για την επίτευξη γενικών στόχων, πράγμα που σημαίνει ότι όλα τα μέλη έχουν τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες ευθύνες για το μέλλον της

02

Τι είναι συνεταιρισμός;

Η περιουσία μοιράζεται μεταξύ όλων των εταίρων, ο αριθμός των οποίων είναι μεταβλητός και απεριόριστος.

Ωστόσο, η περιουσία τους δεν είναι κληρονομική ή μεταβιβάσιμη, εκτός αν ένας εταίρος ακυρώσει και γίνει μέρος της ένας άλλος εταίρος.

Ο καθένας αποφασίζει ατομικά για την εταιρεία και η ευθύνη είναι συλλογική αν και περιορισμένη, δηλαδή δεν επηρεάζει την προσωπική περιουσία των εταίρων σε περίπτωση πτώχευσης.

Όλοι **οι συνεταιρισμοί στον κόσμο μοιράζονται τις ίδιες συνεταιριστικές αρχές και αξίες.**

Σε όλες σχεδόν τις ευρωπαϊκές χώρες υπάρχει συνεταιριστικός νόμος.

Ενώ σε ορισμένες χώρες υπάρχει ένας γενικός συνεταιριστικός νόμος που εφαρμόζεται σε όλους τους επιχειρηματικούς τομείς, σε ορισμένες άλλες κάθε οικονομικός τομέας μπορεί να βασίζεται σε μια ειδική συνεταιριστική νομοθεσία.

Παρά τις διαφορές τους, οι οποίες οφείλονται κυρίως στο διαφορετικό πολιτιστικό, οικονομικό και ιστορικό υπόβαθρο, οι εθνικοί συνεταιριστικοί νόμοι μοιράζονται τις συνεταιριστικές αξίες και αρχές, οι οποίες είναι αυτές που κάνουν τις συνεταιριστικές επιχειρήσεις να διαφέρουν.

03

Τι είναι συνεταιρισμός;

Από την άλλη πλευρά, μπροστά στη μεγάλη πρόκληση των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης για το 2030, ο ΟΗΕ επισημαίνει ότι μόνο από τη θέση των στόχων βιώσιμης τοπικής ανάπτυξης από κάτω προς τα πάνω, μπορούν να γίνουν πραγματικότητα. Για τον λόγο αυτό, η UNESCO το 2016 ανακήρυξε τον συνεργατισμό ως Άυλη Κληρονομιά της Ανθρωπότητας.

Οι συνεταιρισμοί ανήκουν στους ανθρώπους που είναι πιο κοντά στην επιχείρηση, όχι στους επενδυτές που ενδιαφέρονται μόνο για τις οικονομικές επιδόσεις. Αυτό σημαίνει ότι οι συνεταιρισμοί δεν επικεντρώνονται μόνο στην επίτευξη κερδών, αλλά στο πώς θα τα επιτύχουν και τι θα κάνουν με αυτά για να προσθέσουν αξία στα μέλη τους και στην κοινότητα.

“Οι συνεταιρισμοί υπάρχουν για να δημιουργούν αξία στα μέλη τους και τις ικανότητές τους και δεν αποσκοπούν μόνο στη μεγιστοποίηση των κερδών για τους μετόχους” – Steve Murrells, Διευθύνων Σύμβουλος, The Co-op Group.

Τι είδους επιχειρήσεις είναι οι συνεταιρισμοί;

Όλα τα είδη επιχειρήσεων μπορούν να λειτουργούν συνεργατικά. Οι συνεταιρισμοί καλύπτουν όλη την οικονομία. Λειτουργούν στη ρομποτική, στη γεωργία, στη γραφιστική, στην εκπαίδευση, στη στέγαση, στον αθλητισμό, στις τέχνες και σε πολλούς άλλους τομείς. Όποια και αν είναι η βιομηχανία ή η υπηρεσία, συνήθως υπάρχει ένας συνεταιρισμός!

Οι συνεταιρισμοί δημιουργούνται συχνά για την επίλυση ενός προβλήματος ή ως απάντηση σε ένα ζήτημα - όπως μια κοινότητα που ενώνεται για να αναλάβει έναν πολυαγαπημένο κοινοτικό χώρο, μια ομάδα ελεύθερων επαγγελματιών που ενώνεται για μεγαλύτερη εργασιακή ασφάλεια ή εργαζόμενοι που θέλουν να έχουν λόγο στη δημιουργία μιας πιο ηθικής επιχείρησης.

Εξωτερικά ένας συνεταιρισμός μπορεί να μοιάζει με οποιαδήποτε άλλη επιχείρηση - αυτό που τον κάνει να διαφέρει είναι αυτό που συμβαίνει στο εσωτερικό του.

05

Τι είδους επιχειρήσεις είναι οι συνεταιρισμοί;

Οι συνεταιρισμοί είναι ανθεκτικοί: το 76% των νεοϊδρυθέντων συνεταιρισμών επιβιώνει την πρώτη πενταετία σε σύγκριση με το 42% των άλλων τύπων επιχειρήσεων.

Υπάρχουν 3 εκατομμύρια συνεταιρισμοί σε όλο τον κόσμο, σε περισσότερες από 100 χώρες στην Ευρώπη, την Αφρική, την Ασία, την Αμερική και την Ωκεανία.

Υπάρχουν και διεθνείς συνεταιρισμοί, όπως ο συνεταιρισμός καφέ Pachamama, ο οποίος ανήκει και διοικείται από χιλιάδες αγρότες από όλο τον κόσμο.

Δείτε αυτά τα βίντεο και εμπνευστείτε!!

Ο αντίκτυπος των συνεταιριμών στον κόσμο. Πηγή: *Συνεταιριστική Συμμαχία (https://www.ica.coop/en)*

06

Βίντεο - Οι συνεταιρισμοί είναι παντού!

Cooperatives are everywhere! Take ownership. – YouTube

07

Βίντεο - Κάντε τη δική σας αλλαγή

Own The Change: Building Economic Democracy One Worker Co-op at a Time - YouTube

08

Κύριες διαφορές μεταξύ εμπορικών εταιρειών και συνεταιρισμών

Οι συνεταιρισμοί είναι "εταιρείες", οπότε είναι απαραίτητο να εξαλειφθούν οι μύθοι ή οι τάσεις που τους φέρνουν πιο κοντά στις ΜΚΟ, τις ενώσεις, τα ιδρύματα κ.λπ.

Από την άλλη πλευρά, πρέπει να τονιστεί ότι υπάρχουν διαφορετικοί τρόποι και μέσα σύλληψης και, κυρίως, "επιχειρηματικής δράσης" με μεγάλες διαφορές που τις διαχωρίζουν από τις παραδοσιακές ή κεφαλαιουχικές εταιρείες.

Κύριες διαφορές μεταξύ εμπορικών εταιρειών και συνεταιρισμών

Η βασική διαφορά έγκειται στην υπεροχή του ατόμου έναντι του κεφαλαίου, η οποία αντικατοπτρίζεται σε τόσο ουσιώδεις πτυχές όπως ότι στους συνεταιρισμούς κάθε μέλος έχει μία ψήφο, ανεξάρτητα από το κεφάλαιο που έχει συνεισφέρει στην εταιρεία.

Η διανομή των κερδών ή των πλεονασμάτων θα συσχετίζεται με την ασκούμενη δραστηριότητα και ποτέ σύμφωνα με το εγγεγραμμένο και καταβεβλημένο κεφάλαιο.

Προσαρμοσμένο από: FAECTA, Πρακτικός οδηγός για τη σύσταση, διατήρηση και εδραίωση των συνεταιρισμών στην Ανδαλουσία

Trading companies	Cooperatives
Capital Corporation Objective to benefit shareholders	**Society of people** Objective: create jobs and offer quality services/products
Power is determined by the number of shares owned by each partner. **Capital decides**. Companies managed by a small number of people. 1 share 1 vote	Democratic management. The society is managed by all the partners. Each partner has a voice and 1 vote independent of his contributions. **One partner, 1 vote**
Pyramid company	**Horizontal company**
Dividend distribution based on invested capital	**Profit sharing based on the activity carried out**
Closed Company	Membership and voluntary withdrawal. **Open door principle**
Link with the entity **Partner manage but does not work**	**Identity principle** **The partner manage and works**
General taxation	**Own taxation: tax benefits**

Κύριες διαφορές μεταξύ εμπορικών εταιρειών και συνεταιρισμών

Είναι σαφές ότι υπάρχει, όσον αφορά τις κεφαλαιουχικές οντότητες, ένας άλλος τρόπος δημιουργίας μιας οικονομίας και διανομής του πλούτου και μπορεί να ειπωθεί ότι το κύριο περιουσιακό στοιχείο που διαθέτει ένας συνεταιρισμός είναι το ανθρώπινο κεφάλαιό του, δηλαδή οι άνθρωποι που τον απαρτίζουν (FAECTA, 2019).

Trading companies	Cooperatives
Capital Corporation Objective to benefit shareholders	**Society of people** Objective: create jobs and offer quality services/products
Power is determined by the number of shares owned by each partner. **Capital decides**. Companies managed by a small number of people. 1 share 1 vote	Democratic management. The society is managed by all the partners. Each partner has a voice and 1 vote independent of his contributions. **One partner, 1 vote**
Pyramid company	**Horizontal company**
Dividend distribution based on invested capital	**Profit sharing based on the activity carried out**
Closed Company	Membership and voluntary withdrawal. **Open door principle**
Link with the entity Partner manage but does not work	**Identity principle The partner manage and works**
General taxation	**Own taxation: tax benefits**

Προσαρμοσμένο από:
FAECTA, Πρακτικός οδηγός για τη σύστα ση, διατήρηση και εδραίωση των συνεταιρ ισμών στην Ανδαλουσία

Τι σημαίνει συμμετοχή;

Οι συνεταιρισμοί είναι επιχειρήσεις που ανήκουν και διοικούνται από ανθρώπους σαν εμάς. Ποια είναι τα μέλη του συνεταιρισμού εξαρτάται από τον τύπο του συνεταιρισμού.

Η ιδιότητα του μέλους είναι ανοικτή και εθελοντική - έτσι ο καθένας θα πρέπει να μπορεί να γίνει μέλος, και θα πρέπει να θέλει να γίνει μέλος, δεν μπορείτε να αναγκάσετε κάποιον να γίνει μέλος!

Ένα μέλος μία ψήφος - η ιδιότητα του μέλους είναι δημοκρατική και όλοι έχουν ίσο λόγο. Εδώ δεν υπάρχουν μέτοχοι πλειοψηφίας.

Τι σημαίνει συμμετοχή;

Τα μέλη βάζουν κάτι μέσα και παίρνουν κάτι έξω - οι συνεταιρισμοί δεν είναι φιλανθρωπικά ιδρύματα, οπότε κάθε μέλος συνεισφέρει αλλά και λαμβάνει κάτι σε αντάλλαγμα. Η συνεισφορά μπορεί να είναι η εργασία για τον συνεταιρισμό, η επένδυση στον συνεταιρισμό, οι αγορές ή οι συναλλαγές με αυτόν. Κάθε πλεόνασμα που προκύπτει μετά την κάλυψη όλων των εξόδων μπορεί να μοιραστεί μεταξύ των μελών (μερικές φορές γνωστό ως μέρισμα) ή να επανεπενδυθεί στον συνεταιρισμό.

Υπάρχουν πολλά οφέλη από την ιδιότητα του μέλους ενός συνεταιρισμού. Μπορεί να είναι η οικονομική απόδοση της επένδυσής σας, η καταβολή μερίσματος ή μπόνους σε μετρητά στο τέλος του έτους ή να έχετε μεγαλύτερη δύναμη να πουλάτε τα προϊόντα και να παίρνετε υψηλότερη τιμή γι' αυτά.

Τι σημαίνει συμμετοχή;

Ίσως είναι το αίσθημα της αλληλεγγύης του να είσαι μέρος ενός παγκόσμιου κινήματος ή να υποστηρίζεις την τοπική σου κοινότητα; Ορισμένα μέλη εντάσσονται επειδή θέλουν να δημιουργήσουν μια αξιοπρεπή θέση εργασίας σε μια ηθική επιχείρηση όπου όλοι εκτιμώνται.

Μια καθιερωμένη ομάδα εργασίας παρέχει επίσης ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Γενικά, σε αυτά τα έργα, η ομάδα υπάρχει ήδη.

Έργο TRAIN-CE-FOOD

https://traincefood.si/en/home-english

Συγγραφέας: Arantxa Aguirre (Permacultura Cantabria)

permaculturacantabria@gmail.com

Το έργο αυτό συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ. GA: SI2.823699.

Η παρούσα δημοσίευση αντικατοπτρίζει τις απόψεις μόνο των συγγραφέων και των συντελεστών και η Επιτροπή δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.